

**Alles over duurzaam
afscheid nemen**

**Herdenkingsplek:
het bankje voor Job**

**Anita Witzier:
'Een dure mahoniehouten
kist in de grond stoppen
vind ik zo'n verspilling'**

Nog even, en dan begint de grondige verbouwing van de locatie van PC Uitvaart in Zaanstad. Hierna zullen nog meerdere locaties een spectaculaire facelift krijgen, en veranderen in het duurzame uitvaartcentrum van de toekomst. Achter het ontwerp zit het gerenommeerde architectenbureau DoepelStrijkers. Wij spraken de ene helft van het brein, **Eline Strijkers**, over hun visie op duurzaamheid, de dood, en het verhaal dat een gebouw je kan vertellen.

Eline Strijkers

Duzan Doepel

Architectenbureau DoepelStrijkers verbouwt meerdere locaties van PC Uitvaart

'Dit is een absolute droomopdracht'

Hoe is dit avontuur voor jullie begonnen? Neem me eens mee in het ontwerpproces.

"PC Uitvaart benaderde ons in eerste instantie omdat ze van de locatie Watergraafsmeer een zogeheten biofilisch en duurzaam ontworpen uitvaartcentrum wilden maken. Biofilisch design is een van de pijlers van ons bureau. Het komt terug in alle lagen van het project, zowel voor landschap, architectuur als interieur. Dat betekent dat er binnen veel planten zijn, we de elementen vuur, aarde en water duidelijk laten zien en veel met natuurlijke materialen als hout en steen werken. Dus niet: buiten is buiten,

en binnen zit je onder een systeemplafond. Nee, buiten moet overal voelbaar zijn. We voeren het door in alle ruimten, zodat je je in het hele gebouw senang voelt.

Het gaat er ons bovenal om dat een gebouw 'gezond' is. Geen gesloten gebouw waar een installatie de toevoer van verse lucht regelt, maar een ademend gebouw, waar we kijken hoe de zon binnenvalt en we natuurlijk kunnen ventileren, zonder dat het te heet of te koud wordt. Onze ideeën sloegen zo aan dat PC Uitvaart ons uiteindelijk heeft gevraagd zes uitvaartcentra onder handen te nemen. We

beginnen met Zaanstad, dat begin volgend jaar klaar moet zijn. Daarna volgen de renovaties van de andere locaties. Dit is voor ons een absolute droomopdracht."

Wat maakt het ontwerpen voor PC Uitvaart zo interessant?

"Iedereen komt weleens in een uitvaartcentrum. We kennen allemaal het verdriet dat we voelen om een overledene als we het gebouw binnentreden, tijdens de plechtigheid zelf in de aula en het gevoel erna, in de condoleancekamer. Wat wij tot dusver hebben ervaren, is dat veel ruimtes

anoniem aanvoelen. Vaak heeft alleen de aula een mooi uitzicht, en hebben de andere ruimtes geen eigen identiteit. De serie verbouwingen moet een *future classic* worden. Elk ontwerp wordt anders, maar met overkoepelende kernelementen die overal in terugkomen. Veel natuurlijk licht, groen en water; zowel binnen als buiten. Daarvoor werken we samen met een team van architecten en landschaps- en interieurarchitecten. We hebben een speciaal brand book gemaakt waarin we alles vastleggen, zodat onze visie en aanpak helder zijn en goed kunnen worden doorgevoerd."

Hoe zorgen jullie dat de verbouwing zo duurzaam en circulair mogelijk plaatsvindt?

"Ten eerste gaan de gebouwen niet plat. Het geraamte blijft staan en wordt grondig gerenoveerd, net als het landschap eromheen. We hergebruiken ook zoveel mogelijk materialen. Zo hebben veel locaties kenmerkende platte daken, waar een mooie witte steen is gebruikt die nu onbetaalbaar zou zijn. Die laten we uiteraard weer terugkomen in de ontwerpen. We bewaren wat kwaliteit heeft."

Kun je het oude ontwerp nog terugzien?

"Ik denk dat er nog wel elementen herkenbaar zijn. Maar het wordt uiteindelijk een volledige transformatie. Zo willen we ook wat doen aan de logistiek binnen het uitvaartcentrum. Zeker op grotere locaties vinden er nu vaak meerdere uitvaarten tegelijk plaats. De mensen worden door

corona is daar veel meer behoefte aan tijdens een uitvaart. Wij vinden het ook interessant om te onderzoeken of we de condoleancekamer of de koffiekamer vaker als ceremonieruimte kunnen gebruiken. Zo minimaliseer je de beweging door een gebouw, en kun je de plechtigheid tegelijkertijd kleinschaliger en intiemer maken. We willen de gebouwen ook transparanter maken, met veel natuurlijke lichtinval en een sterke relatie met de omgeving en het landschap. Uit onderzoek blijkt dat mensen gelukkig worden van veranderend licht, van de elementen van buiten die naar binnen komen. Aarde, vuur, water en lucht moeten allemaal voelbaar zijn in de ruimtes. Ook dat is voor ons circulair ontwerpen: het vormgeven van *the circle of life*. En wat ook zo bijzonder is: PC Uitvaart wil in de locatie Watergraafsmeer resomeren een plek gaan geven. Dit is veel duurzamer en biedt weer geheel nieuwe handvatten voor ons als ontwerpers. De reis naar de ruimte met het waterbassin moet onderdeel worden van de ceremonie. Je wordt geboren in water en gaat in water. Prachtig."

Dat maakt het ontwerpen bijna een spirituele ervaring.

"Dat is het ook. Deze opdracht is ontzettend bijzonder. We zijn ervaren ontwerpers, maar dit is echt een volgende stap in ons werk. Het brengt alles samen waar we voor staan."●

'De gehele *circle of life* moet voelbaar zijn in alle ruimtes'